

A SZERZŐ ELŐSZAVA A MAGYAR KIADÁSHOZ

A Bölcsesség könyve talán a tetőpontja az Izrael bölcsei által megtett útnak. A bibliai bölcsesség, amely életművészetként, ugyanakkor a valóság kritikai tapasztalataként született meg, első írott kifejezését a Példabeszédek könyvében nyeri: Izrael közössége jövődő felelőseinek nevelése céljából. A fogság után olyan bölcsességgé válik, amely szembetalálkozik a rossz és egy nyilvánvalóan igazságtalan Isten (Jób könyve) problematikájával; még radikálisabban a halál problémájával (Qohelet). A görög világgal való találkozás azután a bölcsesség derűsebb szemléletére vezeti Izrael bölcseit, ami visszanyeri a mózesi *Tórával* való kapcsolatát (Ben Szíra). Végül a Bölcsesség könyvével Izrael bölcsessége új szakaszba lép. A Bölcsesség könyve a bibliai bölcsességet párbeszédbe vonja a hellenisztikus világgal; megnyitja egy világos eszkatologikus szemlélet felé; majd a megszemélyesített Bölcsesség Példabeszédek könyvétől fogva ismert alakját Isten és az emberek közötti közvetítőnek látja.

Sok cikkben foglalkoztam a Bölcsesség könyvével, legyen akár tudományos, akár népszerűsítő, amelyek közül nyolc már megjelent magyar nyelven Szabó Miklós Xavér és Szatmári Györgyi gondozásában a *Studia Biblica Athanasiana* folyóirat 15. számában (2014). Az a gyűjtemény a Bölcsesség könyve különböző szempontjait érintette, különösen a könyv eszkatológiáját és kozmológiáját.

Most, köszönet a két fordító nagylelkű és intelligens alkotásának, ugyanazon könyvhöz írt tanulmányaim egy további gyűjteménye juthat el a magyar olvasóközönséghez. Különböző fontos témákkal foglalkoznak, mint kapcsolat a hellenisztikus világgal; kapcsolat a misztériumvallásokkal és különösen Ízisz kultuszával; a mózesi törvény a sztoikus filozófiával való viszonyában szemlélve; a mód, ahogyan a könyv szerzője Izraelnek a szent Íratokban megőrzött történelmét tárgyalja; a könyv történeti háttere, különösen a Kr. u. 1. századi Egyiptom alexandriai polgári jogának kérdésével összefüggésben; ismét néhány szempont a Bölcsesség könyve eszkatológiájából.

Ez a tíz tanulmány – a már lefordított nyolccal együtt – kellőképpen széles alapot biztosít ennek az izgalmas könyvnek a tanulmányozásához, amelyet két világ fog közre: a bibliai-zsidó és a hellenisztikus világ. Szívből köszönöm a fordító-szerkesztők munkáját, és úgy hiszem, a megjelenő könyv a maga nemében valóban első a magyar nyelvű biblikus irodalomban.

Firenze, 2015. december 13.
Advent harmadik vasárnapján

Luca Mazzinghi